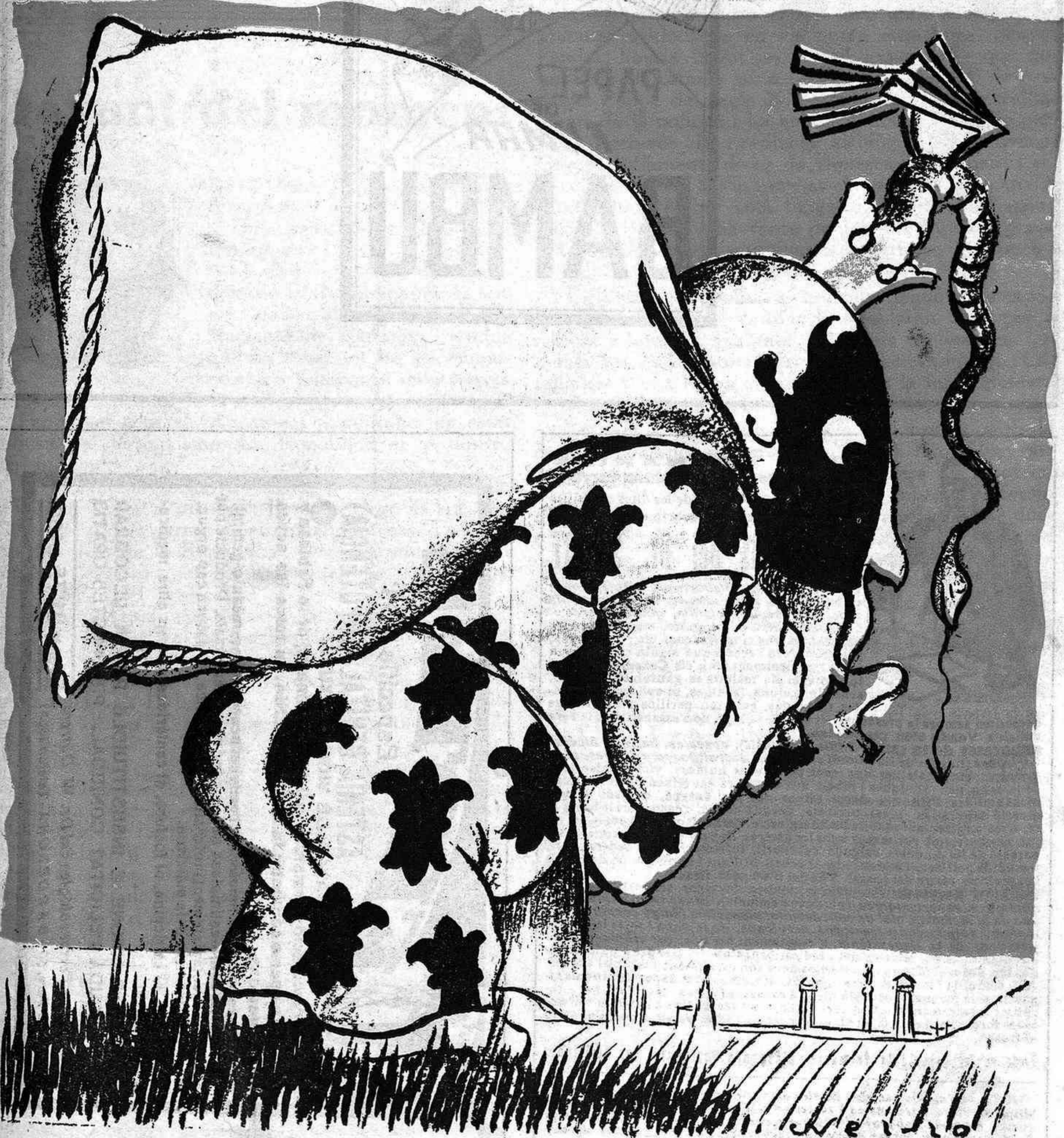

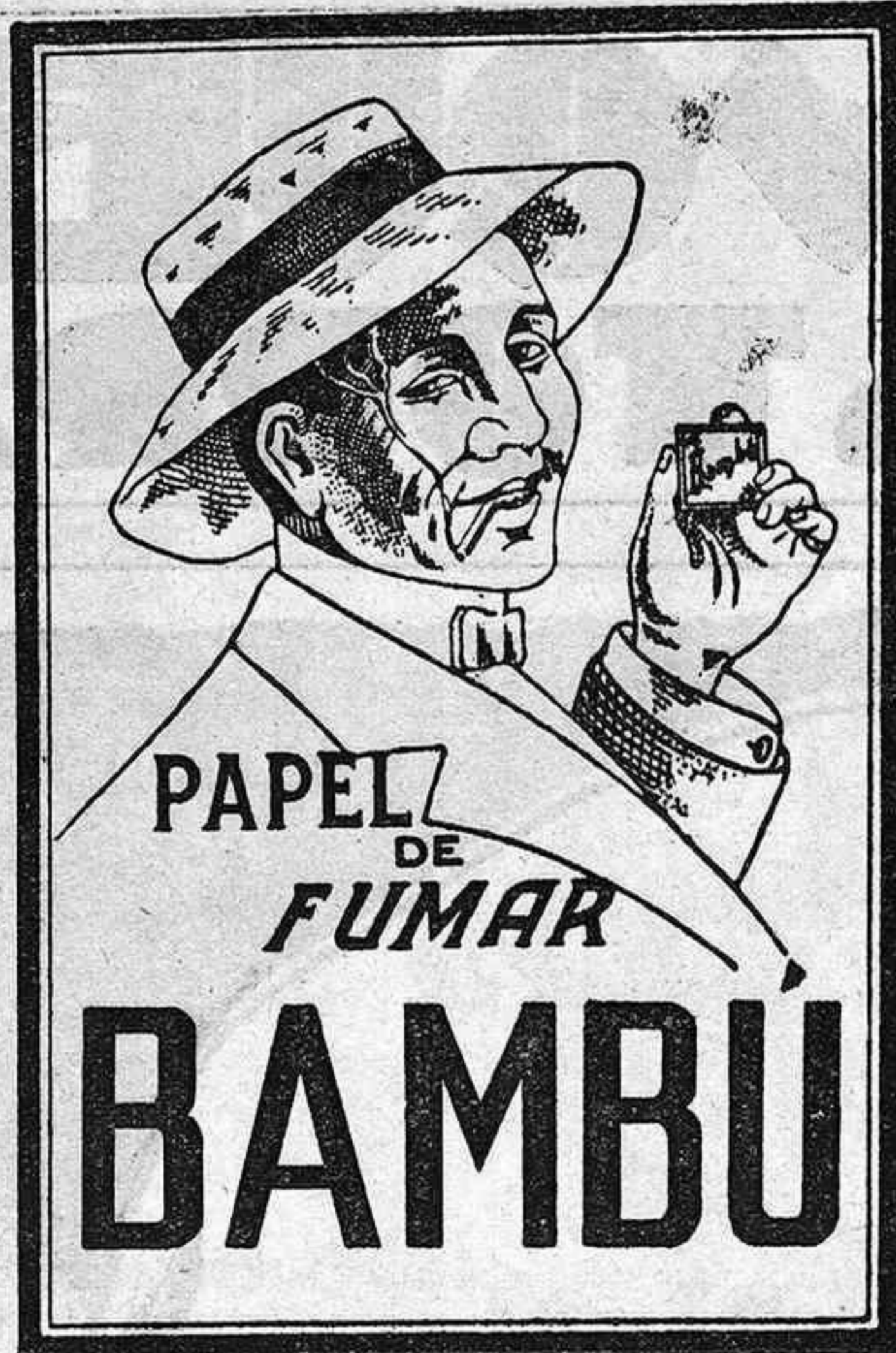
EL ESQUELLA

de la TORRATONA

La Lliga al Parlament o la tornada del fill pròdig

Roda al món i torna al Born

VIES URINARIES
Impureses de la sang-Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOLVRE

Vies urinaries: *Blenorria* (Purgacions) amb totes les seves manifestacions, *uratrifite*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota* militar, etc. de l'home, *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *tuixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb els **Caixels del Doctor Solvré**, als malalts es gaureixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que

necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 6'60 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avarjosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicosos* (llagues de les cames) *erupcions*, *escrofuloses*, *erifemes*, *acne urticaria*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin es gaureixen aviat i radicalment amb les **Píldores depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmentant-se totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent amb poc temps totes les úlceres, llagues grans, floronscos, supuració de les mucoses, calçada del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant o l'organisme rastre del passat. Venda: 6'60 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria*, (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos*, *de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia*, o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es gaureixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrem velleïtat, sense forçar l'organisme, el vigor sexual, de l'edat. Venda: pessetes 6'60 el flascó.

Venda en les principals farmàcies d'Espanya Portugal i les Amèriques

NOTA. — Tots els pacients de vies urinaries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes, en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 50791 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desamentrellament, tractament i guariment de dites malalties.

FERROTYL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la ejaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espiño-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte pñu riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fosfurs, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratori Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

Preu: 21'75 ptes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Arrépentides, 8 - Telèf. 21361
BARCELONA

Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÓNICA

Davant del moment

AIREBÉ hem arribat al primer d'octubre.

Què passarà en obrir-se el Parlament?

El discurs polític del President de la República, en la sessió inaugural del Ve Congrés Nacional de Regatges, sembla que ha posat un fre als monarquismes galopants dels lerrouxistes: un fre molt lleu, però.

Fanjul, el general francament monàrquic, ha estat utilitzat pel lerrouxisme. La República el té dintre, com un corc.

El cap de la secció d'Infanteria del Ministeri de la Guerra ha estat substituït. Jiménez Orge és un bon republicà, el seu germà és el comandant cap d'escolta del President de la República: bona garantia. El seu lloc ha d'ésser ocupat per un monàrquic, també corc del règim.

Ha estat igualment destituït Bermúdez de Castro, cap del personal del Ministeri de la Guerra, coronel ben reconegudament republicà. En els moments presents el Ministeri de la Guerra pot tenir una importància excepcional. El lerrouxisme que pateix la República ha de deixar-lo, per tant, endegat, a punt i fàcilment assequible.

Aquell senyor Hidalgo de les gran pensades i de les mobilitzacions aparatoses, ha fet el joc més indigne a la patuleia amb sabre i esperons que es mou entre bastidors. Lerroux, que es passà anys i anys oferint el galldindi republicà al poble, ara, i per mitjà dels seus segons, ofereix als de rera la cortina el galldindi, monàrquic amb facilitats i amb dada precisa: des del primer d'octubre endavant.

Tot conspira contra la República hispànica en els alts llocs oficials. El discurs del President de la República, en el Ve Congrés Nacional de Regatges, traspuja un plany: la reacció maniobra amb traïdoria sota els plecs de la bandera de la República.—«Alerta!»—sembla dir. Alerta? Com? Salazar Alonso i Dídac Hidalgo, lloctinents d'en Lerroux, aprofitant les ales de la gran lloca miloca que és el senyor Samper, manipulen tivats per uns cordills que tots sabem la mà que els tiva i qui fallarà les gosadies d'aquesta mà directora

i criminal? El lerrouxisme sempre ho ha cotitzat tot i ho segueix cotitzant. Seguint la història de la seva evolució el trobeu movent el poble per servir els qui paguen. El trobeu després aprofitant tot el que és aprofitable per arribar al punt àlgid de la cotització. Lerroux,—(aquest ha estat el seu únic gran talent)—, ha procurat col·locar-se en els punts estratègics. Senyor Feudal, hauria tingut un castell roquer dels que dominaven els camins per a poder cobrar-ne dret de pasatge. Polític del segle XXe ha conegut els encruïllaments de la política i ha cobrat pontatge i dret de petjada. Rieu-vos de l'evolució ideològica, que invoca. Orgull, inflament, desig de riqueses. El mateix Lerroux que un dia havia motejat els catalans de «canalla catalanista», és qui votà l'Estatut. El mateix Lerroux incendiari—que volia veure penjats els capitans generals—és el Lerroux que avui afavoreix les xarretes i el qui va rera les xarretes.

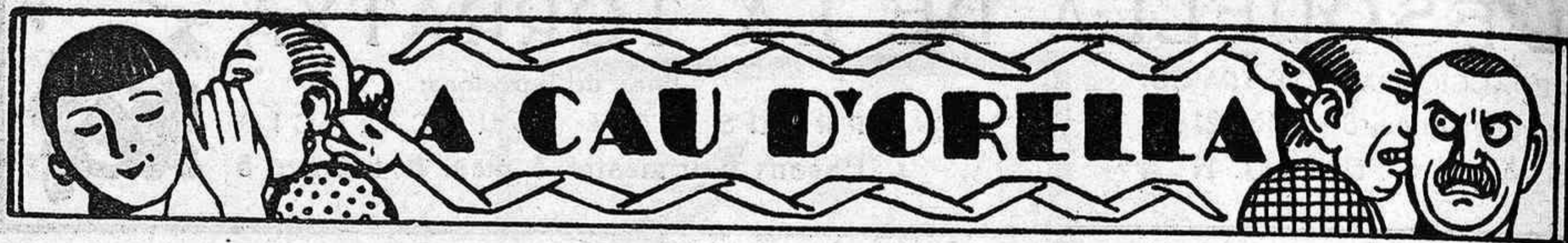
En venir la República, Lerroux tingué un somni: presidir-la. Tots els camins li semblaran bons per a arribar a aquesta finalitat: àdhuc els camins dels generals que poden portar Espanya, i amb Espanya, Catalunya, a una mena de cosa com és la farsa grotesca de República que és la República Portuguesa.

Lerroux s'ha fet esclau dels monàrquics amb la secreta esperança de presidir la Nació. No creiem que en els dies del llonguet i la mitja presa de xocolata, menjats de cara al poble, les seves cobejances fossin tan altes: per això calia mesurar les seves dots de ductilitat. Ja trobant-se excel·lent contorsionista—home de greixos més que d'ossada,—s'adonà de les seves grans probabilitats naturals per a seguir el camí de «la veritat en marcha», camí que va de la despesa pagada per a treballar com agitador, a la presidència d'una República, més o menys República.

Hem arribat gairebé al primer d'octubre i es va a jugar una carta que pot ésser definitiva. ¿Què vindrà després de la crisi? Seguirà Lerroux el seu camí d'ascens? Rera Lerroux, i passant pel forat que ell obre, veurem avançar els Salazar Alonso, els Dídac Hurtado i totes les ombres de pesombre que ha deixat resuscitar la pantalla decorada meravellosament per la figura trencaclosques del senyor Samper? Què hauran de fer els d'Espanya? Què haurem de fer els catalans? On ens portaran? Quins determinis haurem de prendre?

Hora d'interrogacions, de dubtes i de necessària energia!... Si Catalunya fos, com hauria d'ésser Catalunya, ens podríem riure del lerrouxisme d'allà, que nosaltres ja hem esbandit i dels estats d'alarma declarats com a mesura preventiva. En l'estat actual Catalunya segueix excessivament vinculada a Espanya. Ens portarà, semblant vinculació, el malastre que el repudiat Lerroux pugui portar-nos? Esbandit d'entre nosaltres haurem de seguir sentint la seva influència per carambola?

El moment és greu i demana solucions precises. Cal recollir l'alerta que hem esmentat! Alerta!

Hem rebut una carta

Hem rebut una carta firmada «Alejandro». Es tractarà d'un autògraf d'Alexandre Lerroux?

La carta diu:

«Que los de L'ESQUELLA vayan cantando, y con los de ese semanario los que quieran. Hay una letrilla española que reza:

*Ande yo caliente
y riase la gente.*

Que yo traduzco, garcialorquescamente:

*Tenga yo dinero
y dgiten otros el pandero.*

Que los que me critican, rabien. Ustedes—me refiero a los periodistas de L'ESQUELLA—, para escribir un número contra mí habrán cobrado tres pesetas. Yo, para mover la política, he cobrado muchos miles. Y conste que no cuento con lo de la suscripción nacional, ya que puesta en manos de mis correligionarios, dará pérdidas. Los que públicamente se han suscrito por 15.000 pesetas, bajo capa se cobrarán 25.000.

A pesar de todo, de politiquillo pasé a politicazo; de hombre sin camisa, pasé a propietario extra; de infeliz sin cotización, pasé a feliz cotizado. ¡ Pobres! Pobres, ustedes. Y no les digo más. Actualmente mi supremo insulto es esa palabra: «¡ Pobres!»! Y ese insulto les mando.—Alejandro.»

La carta ens ha semblat molt bonica i molt d'en Lerroux, de l'autèntic Lerroux, únic, que pocs coneixen.

Ai, si al final de la seva vida Alexandre Lerroux—seguint a Rousseau—es determinés d'escriure les seves confessions!

De la troballa d'armes

L'únic «alijo» que no veuen i que explotarà aviat.

Altres dades per a l'autèntica biografia d'en Lerroux

Quan el partit lerrouxista governava Barcelona hi hagué un escissió al partit. Lerroux donà un «úcase» amb referència al que calia fer. I com semblés que Pere Figueres no s'avenia al manament de l'emperador, Lerroux va llençar aquesta frase: «En mi partido, podré transigir con los inmorales; no transigiré con los indisciplinados!»

D'un míting a Sant Feliu de Llobregat

Quan Lerroux anava per Catalunya agitant les masses i predicant que la propietat era un robatori, en un míting a Sant Feliu de Llobregat va cantar amb grans pinyols que calia desposseir els propietaris de la seva riquesa.

Fou quan un del públic, un lluitador de bona fe, que havia anat amb el Xic de les Barrequetes, va cridar-li:

«Això es fa! No es diu! Ets un trapella!»

Aquest entusiasta coneixia Lerroux.

Alexandre Lerroux ha predicat sempre el que mai no ha pensat fer. Alexandre Lerroux ha estat un perfecte farsant.

Encara d'aquells temps...

En un míting de la Casa del Poble, Lerroux va fer una silueta de l'Emilià Iglésies. Fou en els temps que l'Emilià fundà «Germinal».

Y Lerroux deia: «Emiliano ha hecho servir «El Progreso de ganzúa. Ha cobrado de la prostitución y del juego.»

Poc temps després d'aquesta silueta, ben dibuixada, Alexandre Lerroux feia l'«Emilianu» tinent alcalde de Barcelona, i prenia l'acta de Giner de los Ríos, d'acord amb la Lliga.

Avui l'Emilià Iglésies—la fortuna del qual, segons se'ns diu, passa de deu milions de pessetes—és qui treballa amb més fervor l'homenatge a Alexandre Lerroux, ajornat «sine die», amb les perspectives dubtoses del primer d'octubre.

On arribarà Lerroux? On arribarà l'Emilià Iglésies?

La Lliga torna al Parlament Català

Ningú, que no estigués en el secret, no s'explicava la retirada de la Lliga del Parlament Català. Com ningú, que no estigui en el secret, no s'explicarà la seva tornada.

Per què se n'anaren? Per què hi tornen?

Divulguem els secrets d'entre bastidors. La Lliga se n'anà del Parlament Català perquè preparava la seva anada a Madrid a reclamar socorsos contra Catalunya. Ni ells, tan catalanistes, podien viure sota un dominar d'esquerres! «Ajuda'ns, Madrid!»

En l'actualitat, vist el fracàs madrileny, la Lliga

torna al Parlament Català «per reprendre els seus trenta anys de catalanisme».

«Voteu-nos, catalans!»

Un símptoma. Això sembla precisar clarament que la Lliga olora properes eleccions.

D'un fet de sang

Un dia dels passats, a Can Tunis hi hagué un fet de sang.

Una dona d'uns 51 anys fou ferida greument pel seu amant.

El fet no tindria res de particular ni mereixeria un comentari, si no fos per la qualitat de l'agressor i de l'agredida.

Ella era alemanya. Ell murcià.

Les dues plagues de Barcelona—alemanys i murcians—, ja es barregen i es ganivetegen a les barraques de Can Tunis.

¿Quan arribarà l'hora de controlar els qui entren i els qui surten de Barcelona?

Fa somriure de por, pensar que poden dur al futur de la nostra terra l'estrafolària barreja de murcians i alemanys!

Els intel·lectuals

No volem dir el nom del protagonista d'aquesta anècdota, comentada amb grans rialles. Només direm que es tracta d'un diputat, un diputat de bosc, que és en el fons un ingenu i un bon home: tot el bo que pot ésser un diputat.

Ningú, però, no l'ha vist amb un llibre; ningú no sap que s'interessi per les especulacions intel·lectuals.

Es per això que ha causat una gràcia extraordinària veure'l, a la Generalitat, saludant Pompeu Fabra i dient-li:

—Caram, Fabra! No se us veu mai per l'Ateneu, ara!

Ahir i avui

—¿Ja sap que March, aquell terrible contrabandista que es féu escàpol de la presó, ha estat a Barcelona?

—Sí, ja ho llegit.

—Però, com és possible això?

—El què?

—Que aquest senyor pugui viatjar tranquil·lament sense que ningú no el molesti. ¿No havíem quedat que als qui s'escapen de la presó els agafen?

—Sí, però... això era abans de governar el senyor Lerroux.

Els premis literaris

Ens diuen que la companyia catalana que, subvencionada per la Generalitat, ha d'actuar al Poliorama, està un xic esverada amb «Els homes forts», l'obra guanyadora del Premi «Ignasi Iglésias», l'estrena de la qual és imposada.

Sembla que el protagonista d'«Els homes forts» és un gran financer, un geni de les finances, una mena de Carnègie, de Rockefeller, o de Cambó!, dit sigui sense ganes d'ofendre.

Doncs, bé, aquest geni de les finances té, o pensa posar una casa de banca a Sant Andreu.

La veritat, com que això és una mica massa fort, comprenem l'esverament de la companyia catalana que, subvencionada per la Generalitat, ha d'actuar al Poliorama.

Ah! I felicitem el jurat que atorgà el «Premi Ignasi Iglésias» a «Els homes forts».

Els porucs

Aquest amic nostre, home d'esperit selecte i bon republicà—encara que és de la Lliga creguin que aquestes dues virtuts no poden ajuntar-se—ha anat a fer una cura de repòs a Taradell, poblet proper a Vic, en el qual, malgrat l'Ajuntament d'Esquerra, s'hi deixa sentir massa la influència de Vic. I no ens referim pas a les cèlebres llonganisses, sinó a un altre producte vigatà més indigest: el del seminari.

Aquest amic nostre troba a Taradell un senyor de Barcelona, el senyor B., fabricant i monàrquic.

Després de les salutacions de ritual, la pregunta de ritual:

—I quina vida hi fa aquí?

—Sí, miri, molt ensopida. Em llevo tard, vaig al Casino una estona...

El senyor B. ha esdevingut lívid i mira espantat el nostre amic.

—Al Casino?

—Sí, senyor.

—No hi vagi més, per l'amor de Déu!

—I això?

I el senyor B., tremolant gairebé, diu:

—Tenen el retrat de Macià!

La pudor

I ara que hem parlat de Vic, recordem una anècdota graciosa. N'és protagonista un escriptor català dels més populars i que no ocupen cap càrrec a l'Esquerra: tal vegada perquè sempre ha estat un home d'esquerra.

Aquest escriptor anà a Vic, i els seus amics i admiradors li preguntaren si li agradava Vic.

—Sí, sí; té caràcter, és interessant... però...

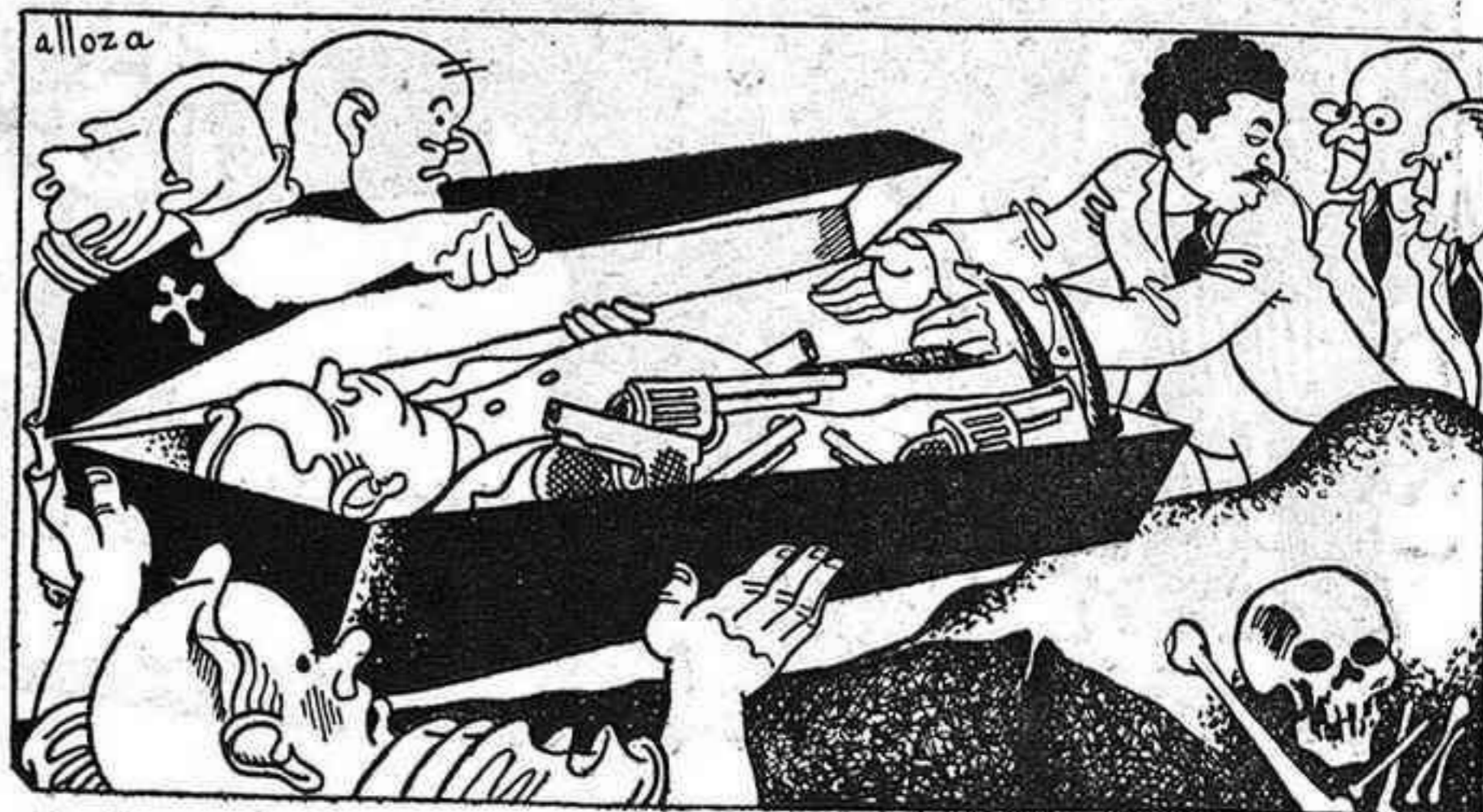
I dubtà un moment.

—Digui, digui—l'animaren.

—Doncs, bé: trobo que fa certa pudor.

—Sí, és clar: és dels porcs... Com que aquí la indústria de les llonganisses té tanta importància...

—No, jo no crec que aquesta pudor vingui dels porcs—digué l'escriptor, molt seriós.—Jo crec que ve del seminari.

Salazar Alonso.—Fins aquest emportaba... la raó em sobra da alarmarme...

GLOSSARI

La clericalia es destapa

Advertiment previ. No vull referir-me per a res a la gent de sotana que actua en el seu clos professional i que amb un sentiment exemplar del deure ciutadà, digne de tots els respectes, no depassa els límits dels establiments sagrats on treballen com a empleats o senzillament per l'amor de Déu.

El pitjor de tot són els mosquits d'aigua beneïta, la clericalia de gec i de levita, aquests que fan de capellà sense ésser-ho, els quals, com em digué una vegada el jesuïta P. Palau, amb llurs intromissions, fari-seïsmes i manca d'escrúpols, fan més mal a la religió que una pedregada seca. Es juguen a Déu a cara i creu i malgrat llurs magarrufes devotes i de les durícies que duen als genolls de tant arrossegar-los pel sòl de les esglésies, no tindrien cap empatx a posar la Verge Immaculada a guany en una casa de cites; si amb això podien fer bullir l'olla del negoci.

En tenim un exemple vistent amb el que passa amb el catalanisme de dretes. Com més catòlics, més reconsagrats en matèria nacionalista; això és el que es feia córrer. I quan va venir la República Catalana sota el signe esquerrà, els catòlics que feien de separatista titllaven de manca de catalanitat als únics que no s'aconhortaven que Catalunya fos un feu d'«isidristes» i de «lluïsos» alevats en «pomells de joventut», més o menys estantissos, sota la protecció de la «Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat». Tan bon punt s'han convençut que en una Catalunya lliure no podien

fer mans i mànigues, han renegat de la pàtria i del catalanisme com uns judes de nissaga.

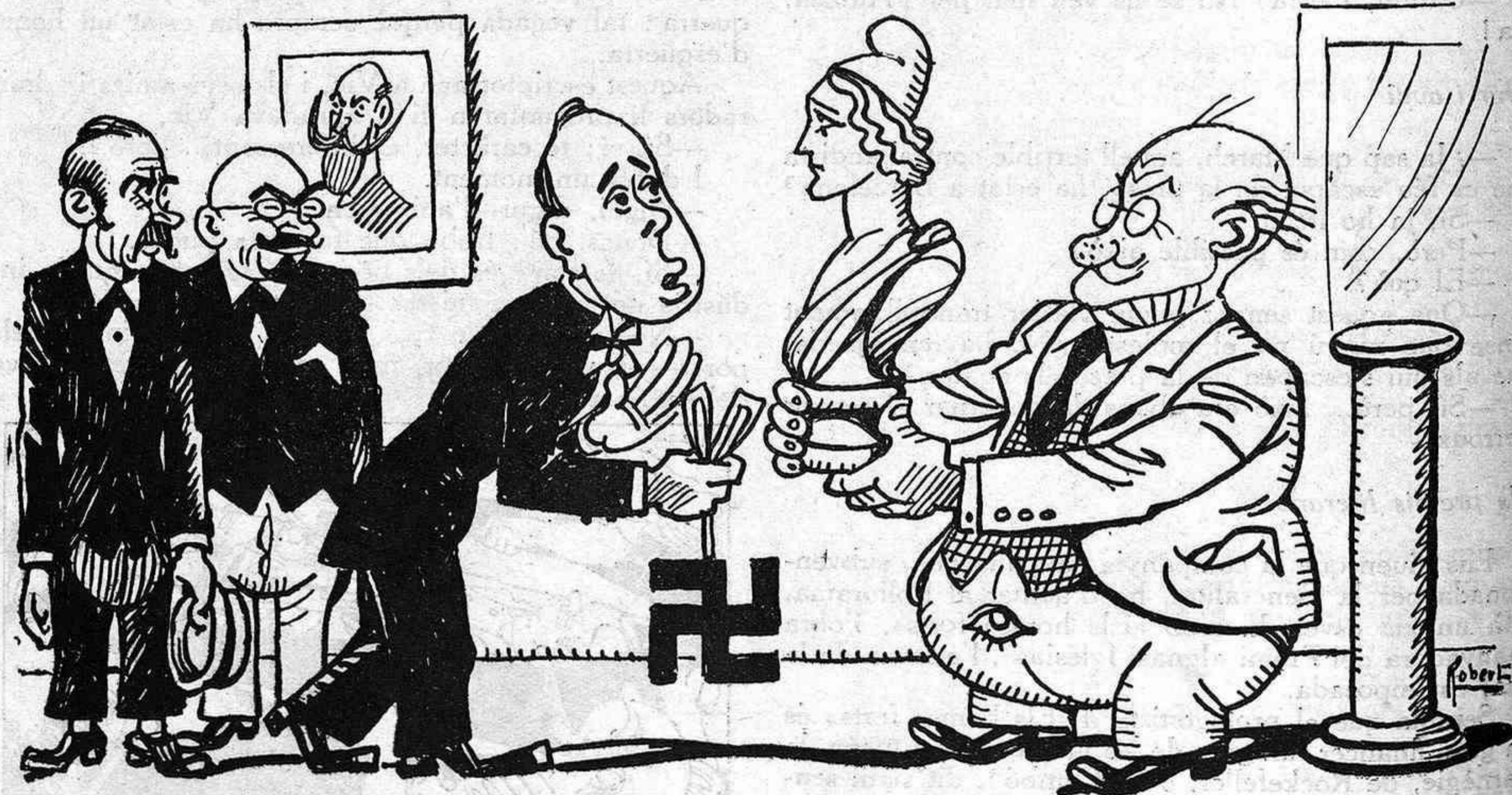
Ací teniu el Cirera i Voltà'l, congregant i excatalanista; poseu-hi tot seguit aquest tartamut incivil i antipàtic, conegut per Anguera de Sojo; afegiu-hi —la llista resta oberta—, aquest Valls i Taverner que vol revisar l'ideari nacionalista de Prat de la Riba i fa oposicions a un espanyolisme de l'escola dels Clodoaldo i dels Royo Villanova.

En el fons no hi ha res més que vil negoci. Malparlaven d'Espanya quan el catalanisme els donava l'esperança de treure faves d'olla. Traeixen Catalunya quan de llur perjuri en poden heure profit. Es vendrien llur pròpia mare, si algú els la pagués a bon preu. No deia algú que a Catalunya hi havia jueus, en el sentit pejoratiu de la paraula? Ací els teniu.

Tot això, que fa fàstic i exigeix imperiosament una escombrada que faci sang, ens recorda una anècdota que molts coneixen ja, però que és avinent al cas. Anys enrera hi havia a Barcelona un venedor de perfums que era moro o el feia. El coneixien pel «moro Benani» i escandalitzada la gent de la crosta, els qui llavors en deien els «Padres de Família», van destacar un emissor per tal de convèncer-lo que es convertís al catolicisme, pagant el que fos. El «moro Benani» respongué, amb raons que allargarien massa el nostre comentari, que volia que li passessin tres duros diaris. — Tres duros?—va dir sorprès el catequitzant. —Per tres duros diaris em faig jo moro!

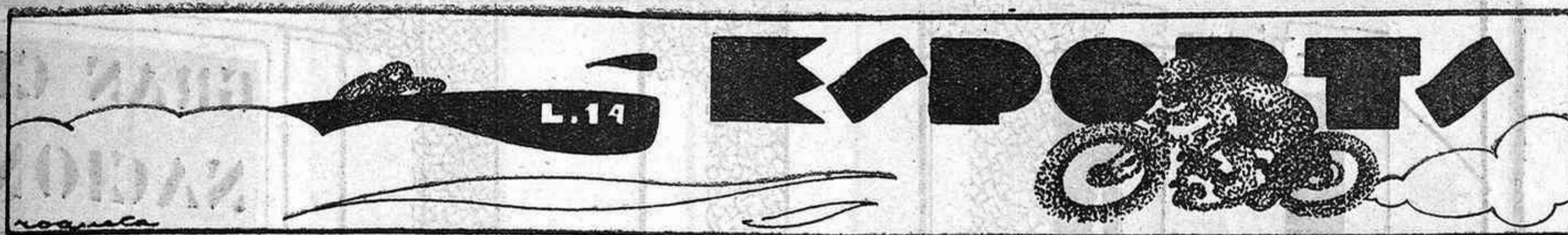
Així són els reconsagrats catalanistes de sagristia que es fan beneir pel bisbe amb la mà dreta i l'esquerra.

PANICAL

Gil Robles.—Li regalo aquesta creu.

Don Ale.—Jo, com a home agraït us corresponc ofrenant-vos la República.

Cronòmetre

TRAVESSIA DEL PORT

No hi ha cap prova de natació com la «Travessia del Port», que cada any va essent més popular per la seva natural simpatia.

El moll de Barcelona es vesteix de gala i s'hi aboca el poble per ovacionar els braus atletes; els nostres dofins que, llençant-se des del «Martell», passen d'un cap a l'altre del port de les quasi clàssiques «Golondrines» i els viviers de musclos com barraquetes de fira a flor d'aigua.

Enguany la nostra prova més popular ha rebut el bateig de l'internacionalisme. Ara ja tenim més categoria.

Es clar que els estrangers s'ha de donar per descomptat que han d'arribar en primer lloc, però els nostres aprendran així a superar-se i, potser algun dia,

a quedar com uns homes «repasant» a un Cavalero.

Bona ha estat enguany la «travessia». Olmos ha fet una cursa magnífica. Semblava talment una llissa de tan bé que surava, empaitant els asos estrangers.

Però en saben més. Són més peixos, més anguiles, els homes de fora que els d'ací.

Cavalero, Guillini, Gyogi i Navarre semblava que portessin un motoret a dessota de cada aixella. Olmos feia esforços de flaqueza, apretava, però tornava a afluir. Malgrat tot arribà en quart lloc i pot donar-se per satisfet ell i el Club Barceloneta que s'ha classificat al costat de clubs internacionals.

El President de Catalunya els va donar la sortida i el poble sencer, com una garlanda pel dic i el moll, anava acompanyant amb les seves ovacions i el seu entusiasme, els nedadors de la novena travessia.

La prova popular barcelonina ja ha passat la frontera. Ara el punt d'arribada és més enllà del port de Barcelona.

AQUELL

Altaveu indiscret

L'Homet, conegut badalonista que ha passat per la Federació i que sovint l'hem vist ocupar alts càrrecs, és un home incorregible. El seu fanatisme pel Badalona arriba tan lluny que faria tots els papers pel club i fins arriba a fer-ne sovint de molt poc aïrosos, sense donar-se'n compte.

Ell, home federatiu que ha ocupat presidències del Consell Regional d'Apel·lació, i que s'ha vist en el cas de sancionar delictes i aplicar el reglament amb tot el seu pes inexorable, quan assisteix als partits del seu club, s'oblida fins del seu historial esportiu per descendir al nivell d'un aficionat vulgar, d'aquests intransigents i exaltats que a estones fins semblen mancats de coneixements i de cultura.

El passat diumenge mentre es jugava el partit Badalona-Barcelona en Forgas topà, no pas intencionadament, amb Zabalo, i el jugador blaugrana caigué commocionat i fou assistit pels senyors del botiquí com és costum en casos semblants.

Mentre el joc restava parat, en Forgas acudí a fora del camp i en arribar prop de les tribunes els barcelonistes el feren objecte d'una sorollosa protesta.

L'Homet que ocupava una llotja de les que hi ha ran del camp de joc, s'alçà amb actitud de desafiament davant els crits dels barcelonistes i felicità Forgas amb una encaixada.

Sortosament el capità del Badalona no es va engrescar amb la felicitació i no vàrem lamentar altres incidents poc agradables.

Estem convençuts que l'Homet, al cap de cinc minuts, ja estava arrepenit de la seva gesta poc elegant i poc federativa. El coneixem i sabem que ho fa sense malícia, però faria bé de contenir-se, perquè així quan ocupés algun càrrec de responsabilitat federativa, podria predicar amb l'exemple.

* * *

I ara que parlem del Badalona, cal dir que la taquilla es va omplir de pessetes fins al capdamunt. Les vintmil en brut i potser alguna coseta més.

Amb gaires partits com aquest, aviat posaran tribuna coberta amb calefacció i seients encoixinats.

* * *

L'Espanyol ha començat malament. Un empat a Sabadell és un resultat honorable coneixent com coneix tothom, la tradició de la Creu Alta, però un empat a Can Ràbia és com perdre un partit, i els partits que es juguen al campionat d'enguany són molt pocs.

Si no tornen a fer jugar en Trabal... ho veiem negre.

* * *

El delegat del Sans està més content que un gos amb un os, encara que sigui poc respectuosa la comparança.

L'han fet President del Comitè d'Apel·lació del campionat de segona categoria.

Si no s'ha fet targes i paper d'escriure per lluir el càrrec l'aconsellem que ho faci, perquè és una cosa que vesteix.

* * *

Els dimecres arribà a Barcelona un canari que juga d'extrem dreta i que era del Victòria de Las Palmas.

El canari és a la gàbia del Barcelona on sembla que en Platko té l'encàrrec de veure com refila.

Persona enterada i precisament canària, ens ha dit que és un element apreciable.

Si la cosa es confirma, ja cal que en Vantoldrà no faci tanta comedieta i que no s'entretengui fugint d'estudi quan algú li ensenyi la *Uesca*.

El Júpiter ha perdut la brúixola. No sap per on navega. Els deu gols del Barcelona no els ha paït encara, i el diumenge va perdre amb el Sabadell, al camp propi.

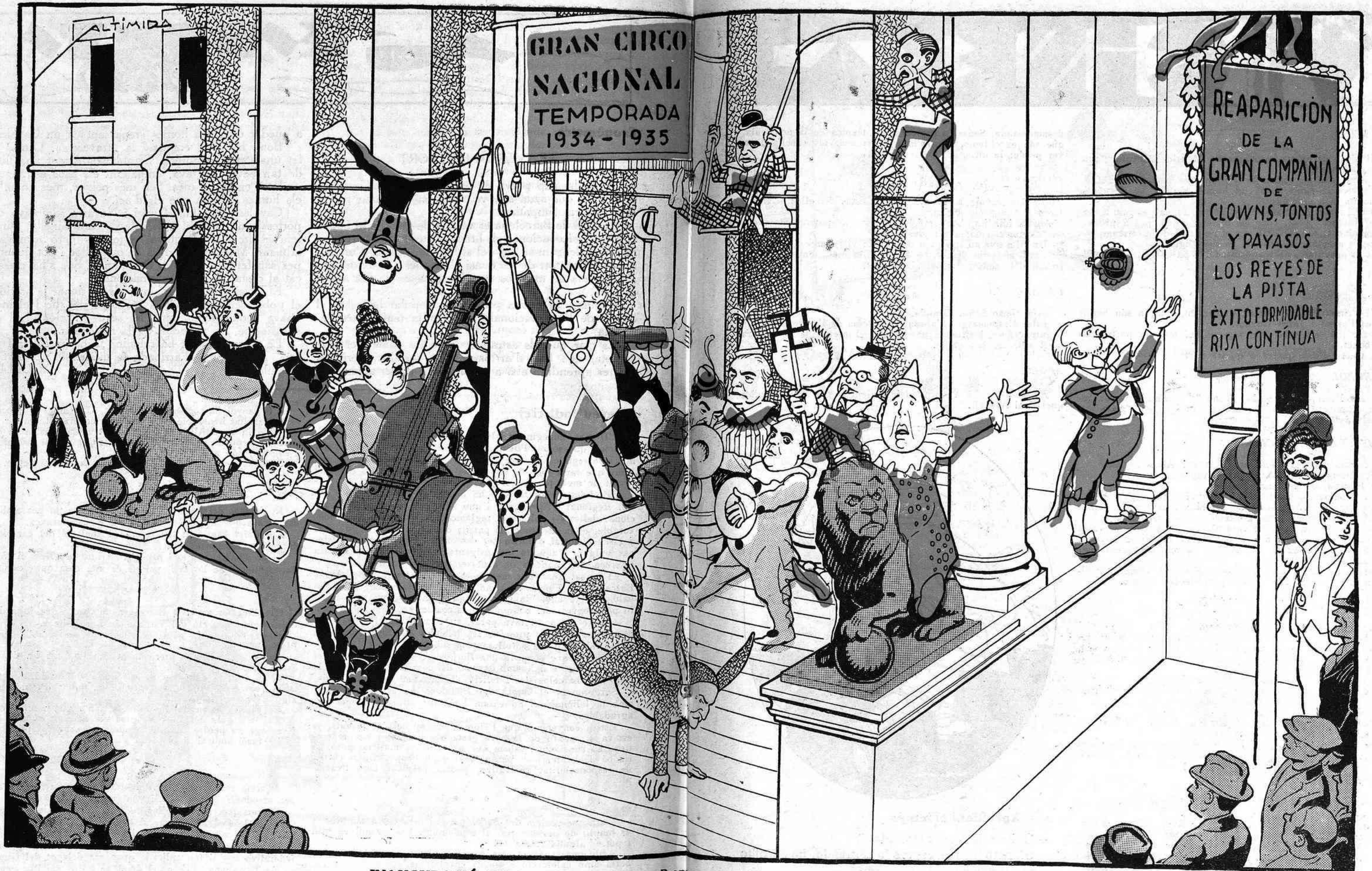
La fusió amb el Poble Nou s'imposa.

* * *

Aquesta setmana tot serà de fútbol. En direm una altra per arrodonir el nostre «Altaveu indiscret».

Es cert que en Marquillas, redactor del Not'ciero va pujar un dia a la Federació i que el President de la Federació Catalana el va rebre i li facilità detalls informatius?

Es veu que Marquillas no se'n recorda d'una penalitat federativa que li fou aplicada quan era delegat del Gimnàstic de Tarragona i que no el deixà en gaire bon lloc per tornar a l'oficina federativa.

INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA. -Preneu-vos a riure, ciutadans. La farsa va a començar.

COLISEUM

«El modo de amar», protagonista Maurice Chevalier, producció Paramount.

Es coneguda la tònica dels films que protagonitza Chevalier: una simpatia fàcil; un humor burgès, un argument que facilita la bona digestió.

En «El modo de amar», Chevalier no regna pas com a «vedette» absoluta; gira, com les altres figures, per a produir un film plaent. Ann Dvorak, en el nou film del Colisèum, ens ha plagut més que Chevalier, és molt igual.

Nit ni aprofitada ni desaproveitada. S'ha passat, rient, l'estona.

FEMINA

«El Primer Amor». Direm, únicament, que en són herois Charles Farrell i Janet Gaynor.

Cua d'«El setè cel». Mai segones, ni terceres parts, han estat bones.

Es tracta d'una quarta o quinta part.

METROPOL

Segeix l'èxit de «Paquebot Tenacity», film Duvivier rotulat: «Rumbo Canadà». El millor film que en l'actualitat s'exibeix a Barcelona.

FILMS QUE S'ANUNCIEN

«La Dama de les Camèlies». Encara? Altra vegada?

«Els Miserables». Encara? Altra vegada?

«El Rosari», de Florence Barclay.

«La Taberna», d'Emili Zola. Encara? Altra vegada?

Empresaris: Lliureu-nos de semblants repeticions, malgrat s'hagi gastat en la seva filmació una milionada.

L'any de gràcia 1934, de cara al 1935, hem de veure com a Novetats «Els Miserables», «La Dama de les Camèlies», «El Rosari», «La Taberna»? No hi ha res més actual per a filmar?

Guerra als films amb una sola direcció: comerç, trafiquejar amb l'estultícia de bona part de les masses.

S'APROPEN...

S'apropa: «Cleopatra». Ja patirem!

Tenim, però, i fent contrast amb «Cleopatra» bones referències d'«Oro», de la Ufa, pel·lícula un xic allargassada, però excel·lent, i bones referències de «Caravana», film Fox, amb Charles Boyer i Annabella.

Altre «Casanova», amb Joan Mojourskine?

Tindran raó els qui diuen que les pel·lícules de la temporada present són d'un bandarrisme que consterna?

«Viva la Vida!» Protagonistes Alady i Lepe.

No hi anirem (Es més passarem per davant del Cine on s'estreni, a un metro de distància).

Els fragments de la pel·lícula que Alady ens ha donat a conèixer per la ràdio són d'una imbecilitat en re bemoll.

URQUINAONA

«El Gato i el Violín», de la Metro Goldwyn, protagonistes Jeanette Mac-Donald i Ramon Novarro.

Havíem vist una cosa sevillana amb Ramon Novarro cantant d'òpera: dolent. Ara hem vist altra cosa d'òpera cantada també per Ramon Novarro. (Un espectador deia que aquest era el gat de la pel·lícula). Mireu que fer cantar Ramon Novarro al costat de Jeanette Mac-Donald!

Bona primera part d'«El Gato i el Violín». Segona part

desmadeixada. Sense la presentació i tècnica de la pel·lícula, que són excel·lents, hom s'hauria arrancat els cabells d'haver perdut la nit.

FANTASIO

«La Marcha de Rokowzy», amb Gustav Froelich, Camila Horn i Tibor von Holmay.

Amors idil·lics, bona música, sense encaparraments i escenes diluïdes, massa diluïdes.

Un film que no sap greu d'haver-lo vist, sense que us produís cap molèstia desconeixi'l. Un film més, remarcable pel treball dels seus principals intèrprets.

CATALUNYA

«Un ciento Señor Grand».

Film d'espionatge. S'abusa, en cinema de l'espionatge. No negarem que el film té un interès: l'interès de l'aventura. Realització impecable.

APOLO

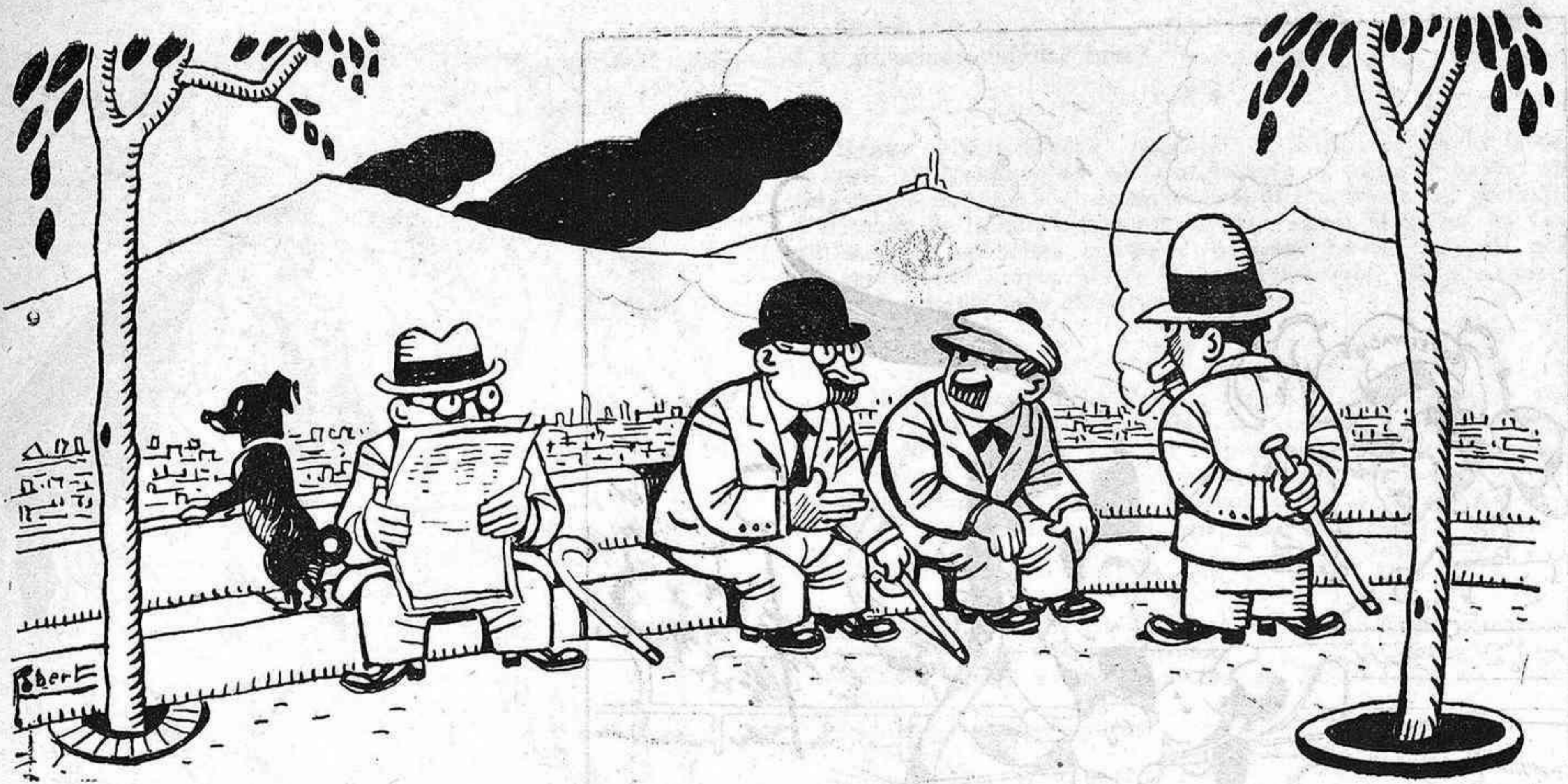
Estrena de «La Taverna dels Valents», cinc actes de Miquel Poal Aregall.

Aprofitant el temps

—Què va de cacera Don Magí?

—Sí, però mentre espero la carlinada, ho aprofito per a tirar uns quants trets.

—Què em diu de les armes que troben per tot arreu?

—Que el Govern és molt viu, (?) i per fer el valent a posat el país en estat d'a l'arma.

TELÓ ENLAIRE

Apòlo

Estrena de «La Taverna dels Valentins», cinc actes de Miquel Poal Aragall.

Les obres de teatre popular demanen que el crític es situï entre el públic.

Nosaltres, en teatre popular, no ens atreviríem pas a parlar de la seva dignitat retraient els noms de Dickens i Balzac. «La Comedia Humana», «David Copperfield», o les siluetes de Pichwick Club, ens farien adonar de l'excessiva popularitat del nostre teatre popular.

«La taverna dels valents» pertany al teatre que és popular perquè va de cara al públic i és fet a mesura d'un determinat públic. Ningú dubta que Miquel Poal-Aragall és un hàbil d'aquest teatre. Coneix tots els ressorts sap barrejar rïa lla i emoció; juga amb l'externitat decorativa dels tipus. Provat entre el públic, lluny del vostre seient, és quan us adoneu que el públic riu, que el públic es diverteix, que seran molts els que sortiran satisfets del teatre. Aleshores arribeu a la conclusió que l'intenció d'aquest teatre popular és realitzada «La taverna dels valents» té cada dia un gran èxit de públic, èxit que va creixent, i que pot arribar a fer l'obra centenària.

L'execució que dona la Companyia Casals, Clapera Torres a «La Taverna dels Valentins» de Miquel Poal-Aragall és extraordinària. Enriqueta Torres és una gran actriu. Sòbria, digne, vibrant, intensa, fa una mare magnífica. Visita López és la gran ingènua de sempre—una ingènua picant—, la primera del Teatre Català. Josep Clapera molt bon actor i molt bon director: cal veure'l en el final de l'obra. Excel·lent el senyor Giménez Sales. Abrandat Joan Suner en el paper de fill. Molt justa la resta de la Companyia.

L'obra ben assajada, ben decorada i ben dirigida. Un èxit popular.

WORK

Olympia (Inauguració de temporada)

L'orquestra i les tombarelles dels clowns, obren el primer programa, seguit dels 5 *Arlequins*, acróbates saltadors.

El jockey *Troyka*, fa un volteig a cavall *The Weldons*, acróbates flemàtics, saben el secret de fer riure de mica en mica, un bon número. *Chri-Syhs*, fa uns elegants exercicis de perxa i corda a gran altura.

Trio Ruder, els quals posen la nota còmica en el programa, són uns «maladrets», bons acróbates saltadors i còmics, ells se'n porten les rialles que teníem reservades pels clowns,

i no vull dir pas am baixò que *Carpi-Nonny-Nitto* siguin uns clowns dolents, car el clown dolent no pot existir a la pista de l'*Olympia*: massa gran per ells.

Cocó, és un lloro intel·ligent i xerraire. *Remy Ventura*, és un gran còmic que sap aprofitar el lloro en tots moments. Molt bé *Cocó*; excelent *Remy Ventura*.

Tekie, exhibeix un grup de 12 cavalls, ben ensinistrats. Els falta però l'elegància de presentació que reclama el circ.

Bedini-Tafani, icaris i equilibristes, un número remarcable.

Paolo Bedini, jove jogleur, seguidor de l'escola Rastrelliana, és precís, nerviós i elegant en els seus treballs. Paolo Bedini cridà molt l'atenció l'any passat en el Wintergarten de Berlín, veieren en ell el successor de Rastrelli. Aquí fou ben acollit. El públic li subratlla amb aplaudiments tots els seus exercicis. Indubtablement Paolo, és destinat a ocupar un primer lloc entre els estels del circ.

4 *Bragars*, un bell número de circ.

10 *Silvets*, una família ciclista.

The 10 Liaseed, piramidistes i saltadors, clouen aquest primer programa amb un charivari de salts i crits.

Molt bé, molt bé, pels simpàtics clowns de *Olympia*.

I cal felicitar a Manuel Sugrañes per la composició del programa, i per les sorpreses que com cal suposar ens té reservades pel transcurs d'una temporada tan ben iniciada

VINYES

La Lliga torna al Parlament Català.

Jo no aniré bé fins que em deixi aquesta mala sombra

Catalunya i Bascònia

Del nostre obstacle no passarà.

ESQUELLOTS

La nova publicada pel diari «El Socialista», de Madrid, que tres diputats radicals s'havien venut el càrrec de secretari del Tribunal de Garanties per trenta mil pessetes, va produir mitja sensació. No pas sensació completa, car en afers de bandolerisme, els lerrouxistes ens tenen acostumats a coses de més embalum.

La denúncia d'«El Socialista» serà veritat o mentida, però tothom se l'ha creguda. Tant és el crèdit de què gaudeixen les «pandilles» radicals.

El més curiós del cas és que un dels que s'han considerat ofesos, l'impacient Rey Mora, vol fer negoci de l'acusació i demana no res menys que l'indemnitzin amb cinc-centes mil pessetes.

Calma, calma, senyor Rey Mora o Rey Moro! N'hi ha d'altres que són tan radicals com vostè, i els ha calgut més temps per a arrodonir fortunes.

Per cert que entre els marramaus del Rey Moro i de Basili Alvarez, el capellà que és lerrouxista per tal que al partit o partida radical hi hagi de tot, i la protesta d'Emiliano Iglésias (toca ferro), hi va haver un parèntesi angoixós. No mancaven els qui es creien que l'Emilianu, per no desdir, s'havia quedat amb la part de tots.

Diuen que la cosa més difícil d'aquest món és ensarronar un jueu polonès. Doncs bé; es conta que un tal Strauss va donar cinquanta mil duros per tal que el deixessin jugar al Gran Casino de Donòstia i s'ha quedat sense diners i sense joc. Es el que degué dir-se Salazar Alonso, el «chulapon» de la situació: —*Judios a mí?*

Hom diu que un dels motius pels quals s'ha ajornat l'homenatge a Lerroux, l'enemic públic núm. 1 de la República, ha estat perquè no s'havien recaptat prou cabals per a la compra de la casa i balcó que hom pensava d'oferir-li. I això que els nostres ex-upetistes, gent del «Foment» i de «San Isidro», els qui don Ale, va qualificar anys enrera de «cocodrilos», hi han abocat el sac.

I si per compte d'una casa li regalessin una forca? A condició que shi pengi.

La farsa de la troballa d'armes ja sabíem com havia d'acabar: amb la declaració de l'estat d'alarma. Parodiant una dita cèlebre, podrem afegir que el darrer alarmat serà el qui ara s'alarma.

El general Fanjul, el valent que els moros coneixen d'espatlles i que anys enrera volgué abufetejar en ple Congrés el tolit Francesc Layret, va seguint les seves recerques contra els republicans. Molt bé, senyor Lerroux i la companyia!

Hi ha qui diu que no se n'aniran ni amb fum de sabatots. I si prescindíssim del fum?

Mentre Martí Esteve, conseller de Finances de la Generalitat, el Neker d'«Acció Catalana», es vana h'aver obtingut un èxit amb el traspàs dels drets reials, el ministre d'Hisenda de la monarquia espanyola, senyor Marraco, ha vingut a dir, en bones paraules, que ens havia pres el pèl. Ho sentim pel senyor Martí Esteve i, sobretot, per nosaltres; però ens creiem més el senyor Marraco.

La Lliga Catalana ha decidit tornar al Parlament de Catalunya. A buscar-hi la perduda? Segurament a demostrar als *castizos* de Sant Isidre i al Gil Rob'es, per boca dels flamants espanyolistes Tries de Bes i cinc de Valls, senyor Taverner, que el que ha promès fer-los i deixar-se fer el senyor Anguera de Sojo, també els ho farien ells, amb més traça i *meneio*.

Ingenuïtat infantil. En Manelet llegeix les velles aventures dels bandolers de Sierra Morena.

- Pare, quants eren els «niños de Ecija»?
- Set.
- Quants ministres hi ha?
- Dotze.
- Digui que tot s'apuja!

La gent de la F. A. I. agràida, es posa al costat dels magistrats indesitjables. Es allò que diuen: «favor con favor se paga» o «diga-li birret, diga-li pistolero».

—Pobreta, de quan ençà que et trobes en aquest estat.

—De des que manen els lerrouxistes.

El vermut dedicat a Miquel Badia fou un èxit de gent i d'entusiasme. Confessem, però, que foren molts els decebuts. Tothom esperava que en sortiria la reposició de Badia al càrrec del qual fou desposseït, amb l'escusa de la dimissió voluntària, en ares d'una *conllevancia* no corresposta i gens agràida.

Certes imprudents excitacions a creuar el rostre i a tancar la boca dels qui es desfeien en crits i imprecacions, haurien estat més ajustats si hom les hagués adreçades, en plena autoritat, als enemics declarats del Palau de les Balances.

Els *hidalgos*, *pundonorosos* i *caballeros* que arrosseguen carnavalescament la toga com si fos una disfressa, s'han tapat les orelles a les invitacions oficials i al clam del poble perquè se'n vagin a fer una cosa que fa de mal d'r, però molt adient al cas.

CORRESPONDENCIA

M. B.: Faci's donar una mirada, que vostè no està bó. A judicar per la seva literatura (?), pateix un atac de bilis. — *J. V. F.*: Amb el que ens envia ens hi hem fet un tip de riure. Es del més boig que hem vist, segueixi enviant que, encara que no ho publiquem (els lectors es creuen que els prenem el pèl), seguirem rient. — *J. M. P.*: Aquesta literatura estil *Criolla* no fa per casa, jove. Amb nosaltres no hi ha res a fer. — *F. V.*: Anirà — *M. M.*: El mateix li diem — *A. J. B.*: L'individu pel qual vostè ens pregunta no ha col·laborat mai a L'ESQUELLA. Ni ganes! — *N. E.*: Caram! Vostè es més *republicà* que l'Anguera de Sojo! — *D. M.*: No ens ve de nou el que ens diu. De diputats com el que ens esmenta n'hi ha molts a l'Esquerra, llastimosament. Però què hi vol fer si abans eren del Requetè? Val més riure, cregui'ns — *E. Ll.*: No pot anar, ¡per cursi! — *A. S. Ll.*: Amb gust publicarem el treball que ens envia.

LA MILLOR NAVALLA
D'AFAITAR?

ARTERO

NOM DE GARANTIA

MARCA REGISTRADA

Libreteria, 9 (tocant la Plaça la República) BARCELONA

FABRICA DE BILLARS - Boles de vori i de pasta - Articles de joc en general - Constructor exclusiu dels billars elèctrics «JAPONES» i JARDINERIA MODERNA» (patentats)

EUSEBI ESCARDIBUL

Correspondència: Apartat de Correus, 200 - Casa fundada l'any 1840

DESPTX: UNIO, 4
TELEFON 16876

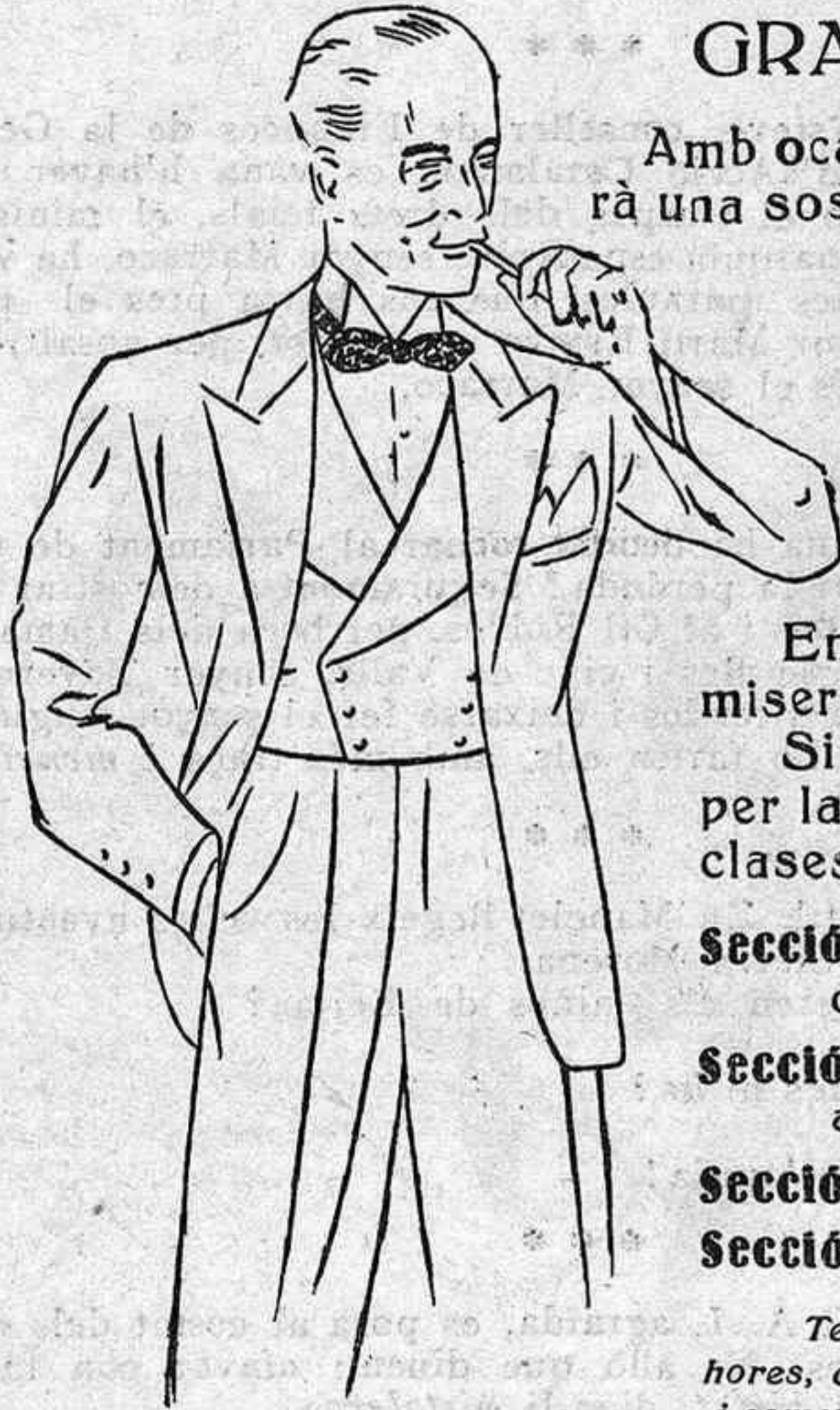
BARCELONA

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA

Amb ocasió de celebrar el seu cinquantenari de comerciant barceloní, donarà una sorpresa de la qual podeu ésser rics i executarà una **GRAN LIQUIDACIÓ** de totes les seves existències, que passen d'un milió de pessetes als preus següents:

100,000 pantalons des de	5 ptes.	100,00 pijames	des de	5 ptes.
100,000 trajos	> 25 >	100,00 calçotets	> 2 >	
100,000 abrics	> 25 >	100,00 gorres	> 2 >	
100,060 camises	> 5 >	100,00 boines	> 2 >	

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som la Sastreria i Camiseria més barata de Barcelona.

Si l'elegància ha estat en altre temps privilegi dels favorecuts per la fortuna, Bastida ha creat una fórmula que la fa accessible a totes les classes socials.

Secció de Trajos i Abrics de Nen per a totes les edats i totes les formes amb teles de gran chic estil anglès a mida des de 40 ptes.

Secció de Trajos i Abrics d'Home diferents formes i teles de gran fantasia estil anglès a mida des de 50 ptes.

Secció de Trajos Sport i Mida en tots els estils, gèneres de gran fantasia estil anglès.

Secció de Trajos Etiqueta: Smòkings, Fracs, Chaqués, des de 100 ptes.

Tenim una secció ultra ràpida en què podem confeccionar tota classe de prenda amb quatre hores, com també una secció de gran luxe a on es confeccionen tota classe de prenda amb rics forros i esmerada confecció amb un 50 per 100 més barat que els nostres competidors.

Considerem l'estalvi el més essencial, obsequiem els nostres clients amb Segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

CLÍNICA GALLEGO

**Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X**

Director: Doctor **J. RIU** Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
Diumenges, de 10 a 1 **NOU DE LA RAMBLA, 18**

Vies Urinàries

BLÉNORRAGIA (Purgacions)

i totes les greus complicacions de l'aparell GENITO-URINARI, tals com CISTITIS, PROSTATITIS, GOTA MATINAL, o MILITAR, ORQUITIS, etc., de l'home; METRITIS, VAGINITIS i ANEXITIS, de la dona; s'obté un ràpid i segur resultat amb l'ús dels

SELLOS OSSAM

Llurs propietats antisèptiques i microbicides comuniquen a la sang i a l'orina i es noten llurs efectes a les primeres preses; calmen els dolors produïts per la micció; l'orina es manté asèptica i els gonococos són destruïts fins a obtenir amb llur ús una veritable i completa curació

De venda: Dr. ANDREU; Segalà (Rbla. Flors, 14).
Farmàcia de la Creu; Farmàcia Tarrés (Carme, 84);
Pujol i Culler (Pelayo, 56); Ferrer i principals farmàcies

Cafés del Brasil

Per tot Espanya

Exigiu els cafès del Brasil

**Són els més fins
i aromàtics**

CASES BRASIL

BRACAFÉ

PELAYO - CARIOCA

ORTOPEDIA MODERNA

Fill de B. Carcasona

Taller i Despatx: Escudellers Blancs, 8
Telèfon 10916 Casa fundada en 1875

Aparells exprofessos per a cada malalt
Braguers Reguladors

per a la retenció absoluta de la trencadura.
Faixes per estòmacs i ronyons caiguts.
Faixa cotilla abdominal. Models moderns.

Cotilles Ortopèdiques

per a curar o corregir les
desviacions de l'esquena.

Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

EDEN CONCERT

Nou de la Rambla, 12 - Tel. 19623

NOVA EMPRESA

EL MILLOR PROGRAMA - 40 DEBUTS

Fina Carol, P. del Rio

Paquita Flores, Mercedes Sicília

Eminent Cançonetista

LOLITA GRANADOS El alma del baile

JULITA REYES

LA DONA CHIC

NITA GUERRI

Grandiosa Estrella de la cançó

GRAN EXIT EXIT

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

LA BONA SOMBRA

Cabaret - Music - Hall Americà

de 6 a 9 i de 11 a 4

Balls i atraccions contínues

ESPECTACLES

TEATRE COMIC

Revistes

EXIT

Las Vampiresas

Francesc Layret, 55
Telèfon 34541

Frontó Principal Palace

Extraordinaris partits amb cistella

pels asos de la pilota

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE APOLO

Companyia Casals - Clapera - Torres

EXIT de la comèdia popular
en 5 actes, original de Miquel
Poal-Aragall

**LA TAVERNA
DELS VALENTS**

La millor Companyia Catalana

TEATRE ESPANYOL

Avui Divendres Inauguració de la Temporada i Estrena

EL BOC

Prepareu-vos a riure amb en Sampere

CINE TALIA

AVES SIN RUMBO

SIERRA DE RONDA

EL ERROR DE LOS PADRES

REVISTA Y DIBUJOS

noqueta

Don Ale retent homenatge al número que li dedicarem
Encara que dissimuli, els nostres homenatges no li plauen gaire